

ÚVOD

Sčítání lidu, domů a bytů k 26. březnu 2011 se uskutečnilo na celém území České republiky podle zákona č. 296/2009 Sb., o sčítání lidu, domů a bytů v roce 2011. Údaje byly zjišťovány podle stavu k rozhodnému okamžiku, kterým byla půlnoc z 25. na 26. března 2011. Sčítání organizoval, řídil a koordinoval Český statistický úřad, který zabezpečoval přípravu a provedení sčítání, a následně zpracování jeho výsledků. Při přípravě a provedení sčítání ČSÚ úzce spolupracoval s ústředními správními úřady (Ministerstvem obrany, Ministerstvem spravedlnosti, Ministerstvem vnitra, Ministerstvem zahraničních věcí, Českým úřadem zeměměřičským a katastrálním), obcemi, a zejména se smluvně zajištěnými dodavateli služeb, neboť převážná část prací souvisejících se sčítáním byla nově zabezpečována dodavatelsky.

Sčítání v jednotlivých sčítacích obvodech zajišťovali sčítací komisaři.

Samostatné sčítací obvody tvořila větší hromadná ubytovací zařízení (ubytovny, domovy seniorů, hotely, nemocnice apod.), kde sčítání obvykle prováděli komisaři z řad pracovníků daného zařízení. Specifické sčítací obvody byly vymezeny i v gesci Ministerstva obrany (zařízení hromadně ubytovaných příslušníků ozbrojených sil v ČR i v zahraničí), Ministerstva vnitra (policejní ubytovny, azylová zařízení), Ministerstva spravedlnosti (zařízení Vězeňské služby) a Ministerstva zahraničních věcí (zastupitelské úřady v zahraničí).

Sčítání se vztahovalo na každou fyzickou osobu, která měla v rozhodný okamžik trvalý nebo povolený přechodný pobyt na území České republiky, i na každou další fyzickou osobu, která byla na území České republiky v rozhodný okamžik přítomna (i když zde neměla trvalý nebo povolený přechodný pobyt), na každý dům, i neobydlený, a na každý byt, i neobydlený. Domem se rozuměla budova, která obsahovala prostory určené k bydlení nebo ubytování. Byt byl definován jako soubor místností (popřípadě jednotlivá místnost), který byl stavebním úřadem určen k bydlení.

Sčítání nepodléhali cizinci požívající diplomatických imunit a výsad, jakož i domy a byty ve vlastnictví jiných států, které sloužily k diplomatickým účelům.

Obsah sčítání (soubor zjišťovaných údajů) byl stanoven zákonem č. 296/2009. Všechny osoby měly povinnost poskytnout údaje zjišťované sčítáním v rozsahu a způsobem stanoveným tímto zákonem. Tradičně byla použita metoda sebesčítání, kdy obyvatelé sami vyplňovali sčítací formuláře. Za nezletilou osobu nebo za osobu, které není způsobilá k právním úkonům, poskytl údaje její zákonný zástupce nebo opatrovník, příp. jiná osoba odpovědná za výchovu. Údaje o domu poskytl jeho vlastník nebo správce domu. Údaje o bytu poskytl jeho uživatel, v případě neobydleného bytu vlastník nebo správce domu, popřípadě bytu. Ve stanovených případech (neobydlený dům nebo byt, dlouhodobá nepřítomnost povinné osoby apod.) vyplnil údaje o domě nebo bytě do formuláře

sčítací komisař v rozsahu informací, které bylo možno zjistit při distribuci formulářů.

Kromě údajů získaných od obyvatel prostřednictvím sčítacích formulářů (tradiční census) byly při sčítání poprvé využity ve větší míře také administrativní zdroje dat – Registr sčítacích obvodů a budov a Informační systém evidence obyvatel. Využití údajů z již existujících informačních systémů veřejné správy pro předvyplnění sčítacích formulářů, zpracování a případné doplnění dat ze sčítání, stanovil rovněž zákon č. 296/2009.

Při sčítání lidu, domů a bytů 2011 byly použity sčítací formuláře Sčítací list osoby, Domovní list a Bytový list. Vedle klasických formulářů v listinné podobě bylo při sčítání poprvé umožněno také elektronické vyplnění sčítacích formulářů. Vzory sčítacích formulářů a formu autorizovaného přístupu k jejich elektronické podobě vymezila Vyhláška č. 279/2010 Sb. ze dne 15. září 2010 k provedení některých ustanovení zákona č. 296/2009 Sb., o sčítání lidu, domů a bytů v roce 2011 (Sbírka zákonů, částka 104, 6. října 2010).

Všechny údaje ze SLDB 2011 byly zpracovány podle územního a správního členění státu platného v České republice k 26. březnu 2011.

Sčítání lidu, domů a bytů v roce 2011 v České republice respektovalo z hlediska obsahu a použité metodiky Doporučení Komise evropských statistiků (CES) ke sčítání okolo roku 2010. Splnilo rovněž požadavky Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 763/2008 ze dne 9. července 2008, o sčítání lidu, domů a bytů, které ukládalo členským státům EU povinnost provést sčítání v jednotném referenčním roce 2011 a poskytnout údaje ze sčítání ve stanoveném rozsahu, metodickém vymezení, termínu a předepsané formě.

Český statistický úřad děkuje všem spolupracujícím úřadům, institucím a organizacím, které se podílely na přípravě a provedení sčítání. Především však děkuje občanům České republiky a všem, kteří se sčítání lidu, domů a bytů 2011 zúčastnili.